

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Frankofurti, 1625

Thema LI.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

THEMA L. EX NOVO TEST. 569

IIa, Esa 64. At Christus nobis suam donat & per fidem imputat iustitiam, Rom. 4. v. 5. 6. & seqq.

Loc v s. Non noua est doctrina, quod per alienam videlicet Christi iustitiam iustificemur: quæ tamen propria nostra fit imputatione. Hęc non Pauli tantum, Rom. 4. est doctrina, sed Hieremias, cap. 23. & 33. v. 16. Ichoua iustitia nostra. Pro nobis enim ipse legem impleuit.

Pro nobis pœnas dedit, Esa. 53. v. 5.

Pro nobis factus obediens patri, Phil. 2. v. 8. & traditus ad nostram iustificationem Rom. 4. v. 25.

III. Factus est nobis sanctificatio. Debēbamus esse coram Deo sancti, sicut ipse sanctus est, Levit. 19. v. 2.

At nos sumus immundi. Nemo enim potest dicere, Mundum est cor meum, Pro. 20. v. 9. Ideoque nec Deum poteramus videre. At Christus sanctificauit nos suo sanguine & lauacro aquæ &c.

CONSOLATIO est, quod Christus nos sic mundauit 1. Joan. 1. v. 7. & sanctificauit mundatos, Eph. 5. v. 26. Atque spiritu sancto donauit, ut transformemur à gloria in gloriam, 2. Cor. 3. v. 18.

IV. Factus est nobis redemptio. Eramus omnes propter peccatum ad iudicati morti. Rom. 6. v. 23. stipendium peccati mors. Christus autem redemit sua morte, & mortem destruxit. Hof. 13. Ero mors tua.

L. Christus est *λύτρον* pro nobis, Matt. 20. v. 28. Redemit autem pretioso sanguine, 1. Petr. 1. v. 19. Hoc ad consolationem & simule etiam ad correptionem facere debet.

F I N I S.

THEMA LI.

I. Col. 10. v. 13.

Tentatio vos non cœpit nisi humana. Sed fidelis est Deus qui non finet vos tentari, supra id quod potestis: imo faciet vna cum tentatione euentum quo positis sufferre.

Nn 4

Dis.

DISPOSITIO.

Insignis est hic Pauli locus, qui de tentatione non tantum loquitur, sed etiam secum statim affert paratissimam in ipsis tentationibus consolationem. Quia igitur tentationes sunt frequentes, & variæ, atque interdum periculosæ, adeo vt Christus etiam de his in oratione Dominica nos monuerit: ideoque primum hic operæ pretium erit, occasione huius loci inuestigare, quid scriptura vocet tentationes & tentare. Deinde audiemus, quæ Christianorum in tentationibus possit aut debeat esse firma consolatio.

I. Pars.

Initio notandum, quod tentatio in scripturis tribuatur & Deo & Diabolo. Vterque enim tentat, sed non eadem ratione, nec eodem fine.

Primum de tentationibus Dei dicemus.

Dicitur autem tentare Deus, cum probat hominem, & experitur vel explorat suos, vtrum in fide, & patientia velint manere constantes.

Et facit hoc, vel dum obicit res graues & difficiles: vt cum tentat Abrahamum, Genes. 22. versu 1. & sic tentare vult populum vtrum velint in præceptis ambulare, cum priuat pane in deserto, & pro illo Manna dat: Exod. 16. vers. 4 & 20. v. 10. & Deut. 13. vers. 3. ad explorandam ipsorum obedientiam: vel dum grauioribus afflictionibus & cruce premit, & fidem, spem atque patientiam vult explorare. Tentatio hic intelligitur pro afflictionibus. Ideo, Deut. 8. vers. 2. coniunguntur tentare & affligere. vel humiliare. Beatus qui sustinet tentationem, Jac. 1. v. 12. Luc. 22. v. 28. Vos permanistis mecum in tentationibus. Luc. 8. 13. tempore tentationis desiciunt. Ita ponitur à Petro, 2. Petr. 2. v. 9. Sic ipse Christus dicitur tentatus per omnia, Heb. 5. excepto peccato.

Quomodo cumque, autem tentet Deus: bono fine tentat Jac. 1. v. 13. Deus non est tentator ad malum.

Idco-

Ideoque piis illa tentatio salutaris.

Secundo. Tentat autem & Diabolus, Deo permittente. Is vero semper tentat ad malum: Ideoque *tentator* dicitur, Matth. 4. atque hoc agit, vt impellat hominem ad peccatum, offensionem Domini atque exitium æternum.

Sic tentauit Protoplastos & ipsum filium Dei, hoc est, ad peccandum sollicitauit.

Sic Dauidem impellit ad numerandum populum: vt expresse legitur, 1. Par. 21. v. 1.

Idem antea etiam ad adulterium sollicitauerat. Ita dicitur tentasse Ananiam & vxorem, Actor. 5. v. 3. Idem legitur 1. Thess. 3. v. 5. & 1. Cor. 7. v. 5. De his tentationibus hoc loco Paulus loquitur: quod Deus *permittat* tentari, at non ultra vires. Hinc intelligitur quid oremus, dum precamur. Ne inducat nos Deus in tentationem, hoc scilicet, ne Deus permittat Satanæ, vt nos grauius tentet, quam possumus sufferre.

Mille autem modis tentat Satan homines, prout est mille artifex & malignus, Ephes. 6. v. 16.

Interdum leuius tentat: quia Deus cohibet illius malitiam. De hoc Paulus hic sic loquitur: Non nisi humana hætenus vos cepit tentatio: hoc est, vt Chrysostomus annotat, parua, breuis, mediocris. Quod enim humana est, id paruum dicit. Et hoc vult, illos nondum vsque ad sanguinẽ & occisionem esse tentatos: sicut Heb. 12. v. 4. inquit: Nondũ vsq; ad sanguinem. Es sind nur kleine Versuchung gewesen/die ein Mensch noch wol über sich mag.

Innuir sic, Grauius interdum etiam tentari, perecelli & concuti animos piorum, Deo sic permittente. Sicq; infinuatur tacitè, Necessè esse vt ad maiora certamina se preparant, vt si ita ferat necessitas, cominus cum Diabolo congredi possint. Sie müssen lernen dem Teuffel recht in die Zähne greiffen.

II. Pars.

Jam vero secundo loco, ne reddat illos pusillanimes,

Na 5

conso

consolationem insignem subiungit, quomodo scilicet in illis tentationibus sese debeant erigere.

Est autem consolatio multiplex & emphatica.

I. Non permitet vos tentari ultra vires.

Is est, qui Satanæ præscribit modum & terminum, ut non possit seuire pro sua voluntate.

II. Sed (inquit aliquis) scio quantum nequam sit ille spiritus, qui dicitur der Bösewicht / Ephes. 6. v. 16. Er ist mir zu stark? At contra Deus fidelis. Sic vocatur etiam & vere quidem, 2. The. 3. Est enim pater.

Scit quantum sint vires hominis Weis was ein jeder leiden kan.

III. Finem dabit & euentum faciet. Es soll ein wenig währen Non in æternum comminabimur, Psal. 103. v. 9. IV. Et talem quidem euentum faciet, quo possitis sufferre. Non patietur vos vinci à Satana.

CONSOLATIO hæc debet esse nobis maxima in omni tentationum genere: quod tam fidelis est Deus. Nouit id Dauid, Psalm. 31. v. 6. Redemisti Deus fidelis, Syr. 2. v. 11. Quis vnquam derelictus? Psal. 118. v. 18. castigabit sed morti non tradet.

Exempla: Abraham, Joseph, Dauid, Daniel.

Paulus 2. Cor. 12. ver. 8 & Petrus, de quo, Satanas voluit quidem cribrare, sed ego rogavi ne deficiat fides tua, Luc. 22. vers 31. & 32. Idem etiam facit pro omnibus electis (Rom. 8. v. 34.) adhuc hodie.

Insignis similitudo extat, Esa. 28. v. 26. Er machts nit zu grob. & hinc etiam patet, quare vnus alio grauius affligatur, qui Deus vniuscuiusq; vires nouit: & fidelis est. In iudicio castigat. Jer. 30. v. 11. Simile de parente, qui diuidit opera inter filios iuxta ætatem.

Filio adulto imponit onus grauius, adolescenti leuius puero decenni leuissimum, &c Si hoc pater terreus obseruat, bas er dem jungen schwachen nit zu viel auflade / ne succumbat sub onere, quanto magis fidelissimus pater ecclesiæ id obseruat, qui nos tenerius amat, Esa. 49. v. 15.

THE;

Sinoripfos
may autem, ce
mur.

Distost
pate huius P

Dicit ali
preuenient,
f. mortuum
nascetur ser
tici aus al
voluit, &

Omnib
cellum & Co
fionem m
mos indux
cetera in l
fionem mo
obsciones
era falsi Do
turi hoc ar
pota qua iat
relatre perie
reterur ha
a vni quon